

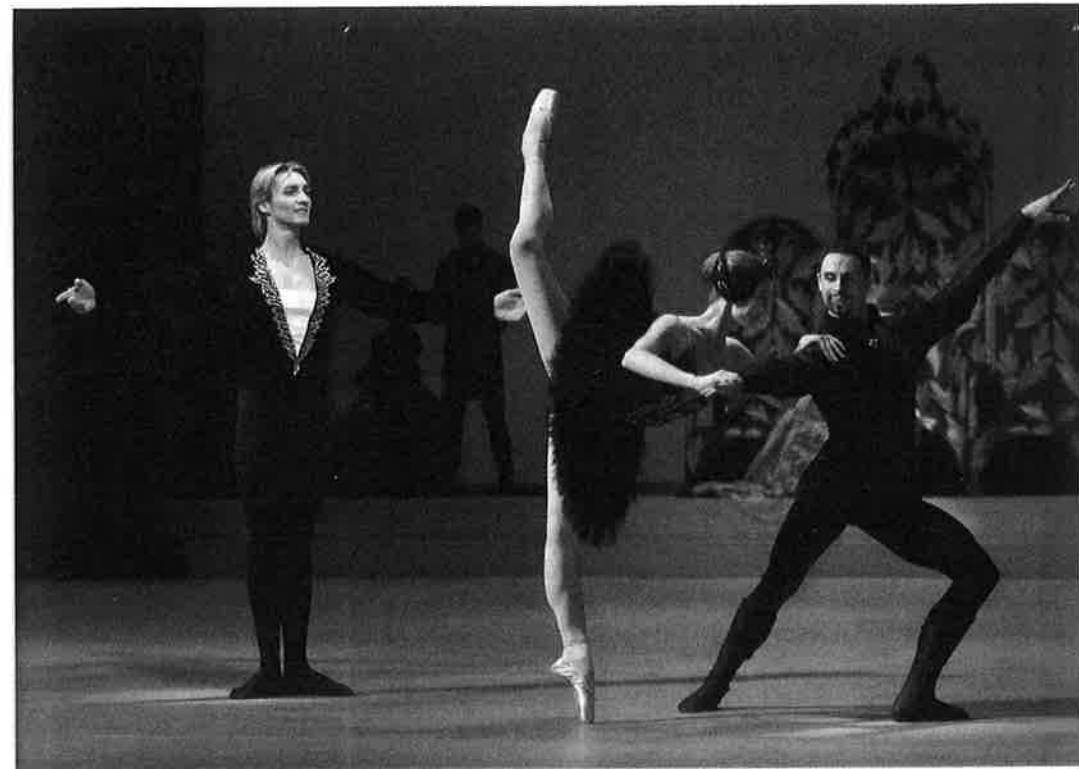
Veetsime imetoreda nädala Prahast, ilmad olid veel ilusad ning tore oli jalutada selles ajaloolises vanalinnas Vltava jõe kaldal. Meie hotell oli viie minuti kaugusel Praha Rahvusteatrist. Me läksime sinna, et vaadata Kenneth Greve'i lavastatud „Luikede järve”. Etendus oli pühendatud nende kunagise esitantsija Vlastimil Harapesi 70. aasta juubelile. See oli pidulik etendus, mis lõppes kutsutud külaliste banketiga. Tänu Iivi Zajedovale saime sinna kutsed ja tutvusime teatri paljude tantsijatega. Iivi on lõpetanud Tallinna Balletikooli ja töötanud aasta Vanemuises. Praha Rahvusteatri on ta tegutsenud juba kuusteist aastat, omal ajal tantsis ka Vlastimil Harapesiga, kuid nüüd on ta tantsijana pensionil. Pean ütlema, et nii treeningtundi kui ka etendust vaadates üllatas mind meesballeti väga kõrge tase. Meie vestlusest selgus, et nende kool põhineb samuti Vaganova õpetusel ja neil on väga tihedad sidemed vene kooliga. Prahast on väga head meestantsijad. Peale tšehhi tantsijate on trupis ka seitse-kaheksa itaallast, kellest kaks torkasid silma eriti heade eelduste ja suurepärase kooliga. Itaalia kooli tase on praegusel ajal kindlasti maailma paremaid. Itaallane Roberto Bolle on näiteks kogu maailmas tuntud säravamaid tähti. Olen näinud Bollet Helsingis tantsimas „Uinuv kaunitaris”, märkasin neidsamu kooli tunnuseid, mida nende kahe noormehe puhulgi. Ma rääkisin ka Kenneth Greve'iga, ka tema oli arvamusel, et itaallastel on väga hea tulevik ees.

Kenneth Greve'i koreograafiat on hinnatud kõrgelt. Tšaikovski „Luikede järves” säilitas ta Ivanovi ja Petipa klassikalise koreograafia põhja. Kuidas lavastus tundus ning kuidas tantsisid selle koosseisu Odetta/Odilie (Nikola Márová) ja Prints Siegfried (Michal Štípa)?

Kuna ma ei olnud näinud seda etendust Helsingi Rahvusooperis, siis huvitas see mind väga. Kenneth on olnud kaheksa aastat Soome Rahvusballeti juht. Ta õppis Taani Kuninglikus Balletis ja New Yorgis Ameerika Balletikoolis ning on töötanud tantsijana kuulsates balletitruppides New Yorgis, Pariisis, Stuttgartis ja Viinis. Temast sai Taani Kuningliku Balleti esitantsija aastail 1992–2008 ning ta tantsis enamiku klassikalise balleti pearosades, mis on andnud talle lavastajana tugeva aluse. Kuna Praha lava on Helsingi omast väiksem, kuulsin, et muudatusi tehti vaid lavakujunduses ja valgustuses. Kuid olin tema „Luikede järve” kohta kuulnud eriti vasturääkivaid arvamusi. Kenneth on säilitanud lavastuses klassikalise koreograafia põhiasjad, kuid rühmatantsud ja kõik muu on muudetud. Ta on toonud sisse rohkem meestantsu ja mitu uut meesliini, mis minu arvates tegevust liialt hajutas. Kuid arvestades meesrühma tugevust, oli see igati õige. Samuti oli hea, et ta oli endiseks jätnud kuulsad *pas de deux*'d. Tugeva koosluse moodustasid esitantsijad Nikola Márová luigena ja Michal Štípa printsina. Michal on suurte kogemustega suurepärase tantsija. Nikola meeldis mulle rohkem musta luigena. Nende esipaari omavaheline kooslus „Luikede järves” oli nauditav.

Puhkate suviti Pärnus. Millega see linn sind on võlunud?

Pärnu on väga armas koht, seal on meie suvekodu. Mulle meeldib Pärnu paljudel põhjustel. Seal on ilusad pargid, saab jalutada ühest pargist teise ja kui tahad päikest, siis rand on väga lähedal. Ma naudin päikest ja seda rohelist. Mulle meel-



Michal Štípa (Prints) ja Nikola Márová (Otilie) Kenneth Greve'i /Pjotr Tšaikovski balletis „Luikede järve” („Labutí jezero”) Praha Rahvusteatri.
Pavel Hejní foto

dib väga jalutada sealses rannas. Pean ütlema, et koos nende võrratute aedadega on seal üks maja ilusam kui teine. Ning kultuurielu on suvi läbi – teater, kunstigaleriid, muusika, hansapäevad, toidufestivalid, Mark Soosaare filmifestivalid jpm, rääkimata Pärnu muusikafestivalist ja Järvi Akadeemiast, kus Paavo Järvi eestvedamisel on üle maailma kokku kutsutud muusikuid-soliste, kes annavad kontsertidel tõesti endast maksimumi. Me oleme igal aastal käinud festivalil mitmel korral neid kuulamas. Sealt saab sellise elamuse, et eufooria tõttu ei saa pärast kuidagi kohe koju minna, vaid istume tihti Jänisega veel kusagil kohvikus. Seal on ka Arbo Valdmaa rahvusvaheline klaveriakadeemia „Suveuni”. Tal on palju Hiina õpilasi, kes mängivad kaheksa- ja kümneaastaselt selliseid kontserte, et see paneb inimvõimete üle sügavalt mõtlema. Pärnu pakub meile oma looduse ja kultuurivõimalustega suurepärase koha puhkamiseks.

Teile mõlemale meeldib reisida. Milline on olnud kõige meeldejäävam reisi-koht ja kas on veel mõni eriline paik, kuhu sooviksite reisida?

Oleme tõesti võtnud eesmärgiks igal aastal kuskile reisida. Meil on kujunenud üheks lemmikkohaks Viin, Euroopa kultuuri süda. Igal sammul on kultuur, kunstimuuseumid, teatrid, meeletult kaunid lossid, aga mind hakkas häirima,